

**Raport de evaluare nr. 3 din 15 iulie 2025
cu privire la Octavian IACHIMOVSKI, adjunct interimar al Procurorului - șef
al Procuraturii Anticorupție, subiect al evaluării în temeiul Legii nr. 252/2023**

Completul de evaluare B („Completul”) al Comisiei de evaluare a procurorilor („Comisia”), instituită prin Legea nr. 252/2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și pentru modificarea unor acte normative („Legea nr. 252/2023”), exercitându-și atribuțiile prevăzute de aceeași Lege, a deliberat și a aprobat prezentul raport la data de 15 iulie 2025.

Membrii care au participat la aprobarea raportului de evaluare au fost:

Completul B

Virginia MORARU – Președintele Completului

Cornel LEBEDINSCHI

Irmantas MIKELIONIS

În baza activității de colectare și cercetare a informațiilor, precum și a explicațiilor oferite în cadrul audierii în ședință publică și a deliberărilor ulterioare, Completul B a întocmit următorul raport de evaluare.

I. Introducere

1. Prezentul raport vizează subiectul evaluării Octavian IACHIMOVSKI, adjunct interimar al procurorului-șef al Procuraturii Anticorupție.
2. Completul a evaluat subiectul evaluării („subiectul”) în conformitate cu procedura și criteriile reglementate de Legea nr. 252/2023, precum și cu Regulamentul de organizare și funcționare al Comisiei de evaluare a procurorilor („Regulamentul Comisiei”), aprobat de Comisie în temeiul art. 5 alin. (4) din Legea nr. 252/2023.
3. Completul, în unanimitate a conchis că Octavian IACHIMOVSKI corespunde criteriilor de integritate etică și financiară prevăzute de Legea nr. 252/2023.

II. Subiectul evaluării

4. Subiectul a fost numit procuror în Procuratura Anticorupție prin Ordinul Procurorului General al Republicii Moldova din 14 iunie 2011. Conform Hotărârii nr. 1-39/2023 din 15 martie 2023, Consiliul Superior al Procurorilor a aprobat interimatul funcției de adjunct al Procurorului-șef al Procuraturii Anticorupție, dispus procurorului Octavian Iachimovschi prin ordinul Procurorului General interimar nr.177-p din 07 februarie 2023.

5. În perioada 2009 - 2011, subiectul a activat în calitate de lector la Universitatea de Studii Europene din Moldova. Din 2017, este formator și director de modul la Institutul Național al Justiției.

III. Criteriile de evaluare

6. În temeiul art. 11 alin. (1) din Legea nr. 252/2023, Comisia evaluează integritatea etică și financiară a subiectului.
7. Art. 11 alin. (2) din Legea nr. 252/2023 prevede că se consideră că subiectul nu corespunde cerințelor de integritate etică dacă Comisia a stabilit că:
- a) în ultimii 5 ani, subiectul a încălcat grav regulile de etică și conduită profesională a judecătorilor sau, după caz, a procurorilor, precum și dacă subiectul a avut un comportament arbitrar sau a emis acte arbitrare, în ultimii 10 ani, contrare normelor imperative ale legii, iar Curtea Europeană a Drepturilor Omului stabilise, anterior adoptării actului, că o decizie similară a fost contrară Convenției Europene a Drepturilor Omului.
 - b) în ultimii 10 ani, subiectul a admis în activitatea sa incompatibilități și conflicte de interese care afectează funcția deținută.
8. Art. 11 alin. (3) din Legea nr. 252/2023 prevede că se consideră că subiectul nu corespunde criteriului de integritate financiară dacă Comisia are dubii serioase determinate de faptul că:
- a) diferența dintre avere, cheltuieli și venituri, pentru ultimii 12 ani, depășește 20 de salarii medii pe economie, în cuantumul stabilit de către Guvern pentru anul 2023;
 - b) în ultimii 10 ani, a admis iregularități fiscale în urma cărora suma impozitului neplătit a depășit, în total, 5 salarii medii pe economie, în cuantumul stabilit de către Guvern pentru anul 2023.
9. Salariul mediu pe economie pentru anul 2023 a fost de 11.700 MDL. Astfel, pragul de 20 de salarii medii pe economie este de 234.000 MDL, iar pragul de cinci salarii medii pe economie este de 58.500 MDL.
10. Art. 11 alin. (4) din Legea nr. 252/2023 permite Comisiei să verifice, în cadrul evaluării integrității financiare a subiectului, plata impozitelor, respectarea regimului juridic de declarare a averii și intereselor personale, precum și sursele de proveniență a averii subiectului.
11. Art. 11 alin. (5) din Legea nr. 252/2023 prevede că, la aprecierea corespunderii cu criteriile prevăzute la alin. (3) din prezentul articol, Comisia ia în considerare inclusiv averea, cheltuielile, veniturile persoanelor apropiate, astfel cum acestea sunt definite în Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, precum și ale persoanelor indicate la art. 33 alin. (4) și (5) din Legea nr. 132/2016 cu privire la

12. Art. 11 alin. (6) din Legea nr. 252/2023 prevede că, la aprecierea corespunderii cu criteriile prevăzute la art. 11 alin. (2) și (3), se țin cont de prevederile legale existente la momentul săvârșirii faptelor respective. Actele sau constatările altor entități cu competențe în domeniile respective nu au valoare prestabilită pentru Comisie. Constatările din hotărârile judecătorești irevocabile se iau în considerare în mod obligatoriu de către Comisie, cu excepția hotărârilor pe care Comisia le consideră arbitrare sau vădit nerezonabile. Comisia se poate pronunța doar asupra încălcărilor regulilor de etică și conduită profesională, fără a se pronunța asupra legalității hotărârilor respective.
13. În aplicarea art. 11 alin. (3) din Legea nr. 252/2023, Comisia nu poate aplica termenul „dubii serioase” fără a lua în considerare expresia însoțitoare „determinată de faptul că”. Această expresie sugerează că Comisia trebuie să identifice ca „fapt” că a avut loc conduita specificată.
14. Referitor la standardul „dubiilor serioase” în contextul exercițiului de vetting, Curtea Constituțională a menționat, cu referire la hotărârile sale anterioare, că definirea standardelor de probă implică inevitabil utilizarea unor texte flexibile. De asemenea, Curtea a relevat că Consiliul Superior al Procurorilor poate decide nepromovarea evaluării doar dacă raportul examinat conține „dovezile care confirmă” că subiectul evaluat nu corespunde unuia sau mai multor criterii de integritate. Textul „confirmă” sugerează o certitudine cu privire la neîntreținerea de către subiect a criteriilor legale. Astfel, comparând expresia „dubii serioase” cu textul „dovezile care confirmă”, Curtea a considerat că primul implică mai curând o probabilitate ridicată, fără a se ridica la nivelul certitudinii (Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 16 ianuarie 2025, §§ 99, 101).
15. Comisia reține că Comisia de la Veneția a subliniat faptul că, într-un „sistem de control prealabil al integrității, decizia de a nu recruta un candidat poate fi justificată în cazul unei simple îndoiali, pe baza unei evaluări a riscurilor. Totuși, decizia de a evalua negativ titularul unei funcții actuale trebuie legată de un indiciu de ilegalitate, cum ar fi averea inexplicabilă, chiar dacă nu se poate dovedi dincolo de orice îndoială că această avere provine din surse ilegale” (Opinia nr. 1064/2021 din 20 iunie 2022, CDL-AD(2022)011-e, pct. 10; Opinia comună din 14 martie 2023, CDL-AD(2023)005, pct. 69).
16. Inversarea sarcinii probei către subiect, odată ce organul de evaluare a identificat probleme de integritate, a fost considerată acceptabilă de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului („CtEDO”), chiar și în cazul evaluării judecătorilor în funcție, care își pot pierde funcția sau pot fi sancționați ca urmare a evaluării. În cauza *Xhoxhaj c. Albaniei*, nr. 15227/19, 31 mai 2021, § 352, Curtea a notat că „nu este în sine arbitrar, în sensul laturii ‘civile’ a articolului 6 § 1 din Convenție, ca sarcina probei să treacă către reclamant în cadrul procedurii de verificare a integrității, după ce Comisia Independentă de Calificare (CIC) a făcut publice concluziile preliminare rezultate în urma anchetei și a oferit acces la probele din dosar” (confirmat pentru evaluarea procurorilor în cauza *Sevdari c. Albaniei*, nr. 40662/19, 13 decembrie 2022, § 130).

17. Odată ce Comisia constată existența unor dubii justificate, bazate pe fapte concrete care ar putea duce la nepromovarea evaluării, subiectului i se va oferi posibilitatea de a se opune acestor constatări și de a prezenta argumente în apărarea sa, conform art. 16 alin. (1) din Legea nr. 252/2023. Punând în balanță toate probele și informațiile acumulate pe parcursul procedurii, Comisia va emite o soluție.

IV. Procedura de evaluare

18. Octavian IACHIMOVSCI a fost inclus pe lista subiecților remisă în adresa Comisiei de către Consiliul Superior al Procurorilor („CSP”) la data de 23 mai 2024, în vederea evaluării, în conformitate cu art. 12 alin. (1) din Legea nr. 252/2023.
19. Subiectul deține funcția de adjunct interimar al procurorului-șef al Procuraturii Anticorupție și a fost evaluat în temeiul prevederilor art. 3 alin. (1) lit. e) și alin. (3) din Legea nr. 252/2023.
20. La data de 24 mai 2025, Comisia a notificat subiectul cu privire la inițierea procedurii de evaluare și i-a solicitat completarea și transmiterea declarației de avere și interese personale pentru ultimii cinci ani („declarația pentru ultimii cinci ani”), care include lista persoanelor apropiate ce activează în sistemul judiciar, al procuraturii sau în serviciul public, precum și a unui chestionar cu privire la integritatea etică, în termen de 20 de zile, conform art. 25 alin. (3) din Regulamentul Comisiei, în concordanță cu art. 12 alin. (4) din Legea nr. 252/2023. Subiectul a transmis declarația pentru ultimii cinci ani și chestionarul cu privire la integritatea etică, completate, în termenul stabilit, la data de 12 iunie 2024.
21. Conform art. 15 alin. (2) din Legea nr. 252/2023 și art. 17 din Regulamentul Comisiei, prezentul dosar de evaluare a fost repartizat în mod aleatoriu Completului B.
22. La data de 16 august 2024, Comisia a notificat subiectul prin e-mail că dosarul său de evaluare a fost repartizat în mod aleatoriu Completului B, în componența: Virginia MORARU (președintele Completului), Cornel LEBEDINSCHI și Irmantas MIKELIONIS. Subiectul a fost informat că poate solicita, în scris și în cel mai scurt timp posibil, recuzarea membrilor de la evaluarea dosarului său. Subiectul nu a solicitat recuzarea membrilor
23. Deoarece legea stabilește perioade de evaluare diferite pentru criteriile de integritate etică și financiară menționate anterior, Completul a evaluat conformitatea cu aceste criterii pentru ultimii cinci, 10 și, respectiv, 12 ani. Având în vedere disponibilitatea declarațiilor fiscale și a declarațiilor de avere și interese personale la sfârșit de an, evaluarea conform criteriilor de integritate financiară a inclus perioadele 2012 - 2023 și 2014 - 2023. Perioada de evaluare pentru criteriile de integritate etică acoperă ultimii cinci sau 10 ani, calculați conform art. 24 alin. (3) lit. b) din Regulamentul Comisiei.
24. În ultimii 12 ani ai perioadei de evaluare, subiectului îi revenea obligația de a depune declarații atât în temeiul Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale („Legea nr. 133/2016”), cât și în temeiul Legii nr. 1264/2002 privind declararea și controlul veniturilor și al proprietății persoanelor cu funcții de demnitate publică,

judecătorilor, procurorilor, funcționarilor publici și a unor persoane cu funcție de conducere („Legea nr. 1264/2002”).

25. În cadrul evaluării integrității etice și financiare a subiectului, Comisia a obținut informații din numeroase surse. Aceste surse au inclus, în general, Procuratura Generală („PG”), procuraturile specializate, Consiliul Superior al Procurorilor („CSP”), Autoritatea Națională de Integritate („ANI”), Centrul Național Anticorupție („CNA”), Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor („SPCSB”), Ministerul Afacerilor Interne („MAI”), Serviciul Vamal („SV”), Serviciul Fiscal de Stat („SFS”), Inspectoratul General al Poliției de Frontieră („IGPF”), Casa Națională de Asigurări Sociale („CNAS”), Agenția Servicii Publice („ASP”), Agentul Guvernamental din cadrul Ministerului Justiției, bănci, instituții financiare etc. De asemenea, au fost solicitate și, acolo unde a fost cazul obținute, informații de la alte entități publice și private, precum și din surse deschise, cum ar fi rețelele sociale și rapoartele de jurnalism de investigație. Nu au fost primite sesizări sau informații din partea membrilor societății civile. Toate informațiile primite au fost atent verificate din punct de vedere al exactității și relevanței.
26. În măsura în care în declarația pentru ultimii cinci ani și în chestionarul privind integritatea etică ale subiectului, precum și din informațiile acumulate, au fost identificate chestiuni care prezentau neclarități, acestea au fost abordate prin întrebările scrise adresate subiectului.
27. La data de 10 decembrie 2024, Completul a solicitat subiectului să furnizeze informații suplimentare până la data de 17 decembrie 2024, pentru a clarifica anumite aspecte (în continuare „prima rundă de întrebări”). Subiectul a furnizat răspunsuri și documente în termenul stabilit – la 16 decembrie 2024.
28. La data de 17 ianuarie 2025, Completul a solicitat subiectului să furnizeze informații suplimentare până la data de 24 ianuarie 2025, pentru a clarifica anumite aspecte (în continuare „runda a doua de întrebări”). Subiectul a furnizat răspunsuri și documente în termenul stabilit – la 21 ianuarie 2025.
29. La data de 15 aprilie 2025, Completul a solicitat subiectului să furnizeze informații suplimentare până la data de 23 aprilie 2025 pentru a clarifica anumite aspecte (în continuare „runda a treia de întrebări”). Subiectul a furnizat răspunsuri și documente în termenul stabilit – la 16 aprilie 2025.
30. La data de 13 mai 2025, Completul a solicitat subiectului să furnizeze informații suplimentare până la data de 20 mai 2025 pentru a clarifica anumite aspecte (în continuare „runda a patra de întrebări”). Subiectul a furnizat răspunsuri și documente în termenul stabilit – la 15 mai 2025.
31. La data de 19 mai 2025, subiectul a furnizat informații suplimentare, solicitate de la CSP.
32. La data de 5 iunie 2025, Completul a notificat subiectul că, în urma evaluării, nu a identificat aspecte care ar genera dubii privind conformitatea subiectului cu criteriile de integritate etică și financiară și l-a invitat să participe la o audiere publică în data de 16 iunie 2025. Subiectul a fost informat că poate solicita accesul la materialele de evaluare.

33. La solicitarea subiectului, la data de 9 iunie 2025 i s-a acordat acces la materialele de evaluare, conform art. 16 alin. (5) lit. c) din Legea nr. 252/2023.
34. La data de 16 iunie 2025, subiectul a participat la audierea publică în fața Completului.
35. La audiere, subiectul a confirmat exactitatea răspunsurilor din declarația pentru ultimii cinci ani și din chestionarul cu privire la integritatea etică și a declarat că nu are corectări sau completări la răspunsurile furnizate anterior la solicitările Completului.

V. Analiza

36. În această secțiune sunt prezentate faptele relevante și temeiurile care au stat la baza concluziei Completului.
37. Pe baza informațiilor colectate, Completul nu a constatat nicio problemă cu privire la respectarea de către subiect a criteriilor de integritate etică și financiară prevăzute la art. 11 din Legea nr. 252/2023. Subiectul a clarificat toate întrebările adresate de Complet în cadrul rundelor de întrebări scrise.

Aspectele care au generat anumite dubii în timpul evaluării (potențiale încălcări grave a regulilor de etică și conduită profesională a procurorilor), dar care nu duc la nepromovarea evaluării conform criteriilor stabilite de Legea nr. 252/2023

38. Pe baza informațiilor colectate, Completul a analizat și a solicitat clarificări suplimentare de la subiect cu privire la următoarele aspecte:
- Nedecararea donației în sumă de 16.500 EUR către un membru al familiei, în declarația anuală de avere și interese personale pentru 2019;
 - Nedecararea a șase împrumuturi de consum în declarațiile anuale de avere și interese personale pentru anii 2021, 2022 și 2023.

- ***Nedecararea donației în sumă de 16.500 EUR către un membru al familiei, în declarația anuală de avere și interese personale pentru 2019***

39. În timpul comunicării scrise, subiectul a răspuns la întrebările Completului cu privire la donațiile făcute de el sau de membrii familiei sale altor persoane. În R1-Î4, subiectul a declarat că în 2019 i-a donat mamei sale suma de 16.500 EUR .
40. Conform declarației anuale de avere și interese personale pentru 2019 (“declarația anuală”) subiectul nu a declarat niciun transfer de bunuri cu titlu gratuit, astfel cum prevede art. 4 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 133/2016 - bunurile transmise de către subiectul declarării cu titlu oneros sau gratuit, personal sau de către membrii familiei lui, concubinul/concubina lui către orice persoană fizică sau juridică în perioada declarării, dacă valoarea fiecărui bun depășește suma de 10 salarii medii pe economie.

41. Totodată, conform declarației anuale pentru 2019, subiectul a declarat la Capitolul II. „Venituri obținute de declarant, membrii familiei sale și partenerul său, atât în țară, cât și în străinătate”, venitul rezultat din vânzarea apartamentului personal amplasat în mun. Chișinău, strada D. nr. 3, în sumă de 16.500 EUR.
42. Conform informațiilor acumulate, subiectul și familia sa au avut în anul 2019 un venit net total în sumă de 1.050.075 MDL (inclusiv venitul din vânzarea apartamentului amplasat în mun. Chișinău, str. D. nr. 3, în sumă de 324.555 MDL (est. 16.500 EUR) și un total de cheltuieli în sumă de – 838.066 MDL (inclusiv, donația către mama sa în sumă de 16.500 EUR (est. 324.555 MDL)). Prin urmare, venitul subiectului a depășit cheltuielile sale cu suma de 212.009 MDL.
43. În conformitate cu art. 11 alin. (4) lit. b) și f) din Legea nr. 252/2023, în procesul de evaluare a integrității financiare, Comisia verifică respectarea de către subiectul evaluării a regimului juridic al declarării averii și intereselor personale și dacă există sau nu donații în care subiectul evaluării sau persoana specificată la alin. (5) are statut de donatar sau donator.
44. În conformitate cu art. 4 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 133/2016 subiectul a avut obligația de a declara “bunurile transmise cu titlu oneros sau gratuit, personal sau de către membrii familiei lui, concubinul/concubina lui către orice persoană fizică sau juridică în perioada declarării, dacă valoarea fiecărui bun depășește suma de 10 salarii medii pe economie”.
45. Completul reține că această donație a subiectului către mama sa a fost declarată doar în comunicarea scrisă a Completului cu subiectul.
46. În comunicarea scrisă (R1-Î4) subiectul a susținut că această donație nu a fost declarată în declarația anuală pentru 2019, în condițiile în care o astfel de rubrică lipsește din formularul declarației, iar Legea nr. 133/2016 nu prevede obligația declarării donațiilor în bani, ci doar a bunurilor mobile și imobile.
47. În R2-Î3, subiectul a fost întrebat de ce nu declarat această donație în declarația sa anuală pentru 2019, având în vedere cerința din secțiunea D din declarație. Subiectul a răspuns că donația a fost “de natură morală, având în vedere că mama mea m-a sprijinit financiar în diferite momente și că s-a întors definitiv în Republica Moldova după ce a petrecut 20 de ani într-o țară europeană”. El a explicat, de asemenea, că banii au fost transmiși în numerar. Subiectul a susținut, de asemenea, că în art. 4 din Legea Nr. 133/2016, legiuitorul face distincție între bunuri și active financiare (acestea din urmă fiind tratate ca monedă fiat). El a menționat că “rubricile din formularul declarației sunt concepute pentru active corporale, altele decât activele financiare. [...] La fel, declarația nu conține o rubrică unde urmează declarată donația activelor financiare (activele financiare sunt reglementate în capitolul V)”.
48. În pofida argumentelor subiectului, Legea nr. 133/2016 prevede în mod explicit obligația de a declara toate transferurile de proprietate, cu titlu gratuit, inclusiv cele financiare, care depășesc valoarea a 10 salarii medii lunare pe economie. Distincția făcută de candidat între bunurile corporale și active financiare nu este susținută de cadrul normativ, care cuprinde în general toate formele de transferuri financiare și de bunuri corporale.

49. Completul reține că Regulamentul privind modul de completare a declarației de avere și interese personale în formă electronică, aprobat prin Ordinul ANI nr. 15 din 27 februarie 2018 (în vigoare la momentul depunerii declarației anuale pentru 2019), prevede la Capitolul VII instrucțiuni de completare a „Compartimentului bunuri mobile”. Astfel, în secțiunea D „Bunuri transmise cu titlu oneros sau gratuit, personal sau de către membrii familiei, concubin/concubină, unor persoane fizice sau juridice în perioada declarării, dacă valoarea fiecărui bun depășește suma a 10 salarii medii pe economie” se vor indica următoarele informații:

- a) „*Descrierea bunului transmis*” - se indică toate bunurile mobile, inclusiv investițiile în capitalul social al agenților economici, transmise prin contract cu titlu oneros sau gratuit în formă scrisă sau verbală de către subiectul declarării, membrii familiei, concubin/concubina, către oricare persoane fizice sau juridice, cu condiția că, valoarea bunului respectiv depășește 10 salarii medii pe economie la data depunerii declarației;
- b) „*Modul de transmitere*” - se indică tipul tranzacției (de exemplu, vânzare-cumpărare, donație etc.);
- c) „*Data transmiterii*” - se indică data transmiterii bunului (ziua, luna, anul);
- d) „*Persoana căreia i-a fost transmis*” – se indică numele, prenei, data/luna/anul nașterii și numărul de identificare al persoanei fizice sau denumirea și numărul de înregistrare al persoanei juridice;
- e) „*Tipul monedei*” - se selectează din listă tipul monedei respective (de ex. leu moldovenesc);
- f) „*Valoarea bunului*” - se indică prioritar valoarea contractuală a bunului sau cea de evaluare în cazul în care bunul a fost obținut în urma unor tranzacții cu titlu gratuit, cu condiția ca valoarea bunului respectiv depășește 10 salarii medii pe economie la data depunerii declarației;
- g) „*Titularul*” - se indică numele, prenumele subiectului declarării, al membrului de familie sau al concubinului/concubinei acestuia, care a transmis bunul.

50. Conform acestor prevederi menționate la alin. 49, nu este indicat că trebuie declarate doar bunurile corporale. Mai mult, la lit. a) „*Descrierea bunului transmis*” se precizează că „se indică toate bunurile mobile”.

51. De asemenea, Completul reține că art. 459 din Codul civil (în vigoare la momentul depunerii declarației anuale pentru 2019) prevede la alin. (5) că „Bunurile care nu sînt raportate la categoria de bunuri imobile, inclusiv banii, valorile mobiliare și alte titluri de valoare, sînt considerate bunuri mobile.”

52. Prin urmare, argumentarea candidatului pentru nedeclararea donației către mama sa nu are temei legal, iar omisiunea constituie o încălcare a cerințelor obligatorii de declarare a averii, generând dubii cu privire la transparența financiară și respectarea regimului juridic al declarării averii și intereselor personale.

53. Dar în acest caz, suma de 16.500 EUR nu provenea din surse obscure (și ilicite), ci din vânzarea apartamentului subiectului, iar venitul din vânzare a fost declarat. În plus,

nedeclararea donației nu are niciun impact financiar asupra potențialei averii inexplicabile a subiectului și nu a generat iregularități fiscale.

- ***Nedeclararea a șase împrumuturi de consum în declarațiile anuale de avere și interese personale pentru anii 2021, 2022 și 2023***

54. În timpul comunicării scrise cu Completul, subiectului evaluării i-a fost solicitat să clarifice împrumuturile contractate între anii 2021 și 2023 de la entitățile financiare: „Easy Credit” SRL și BC „MAIB” SA. Aceste împrumuturi, cumulate cu alte împrumuturi declarate pentru fiecare an - 2021, 2022, 2023, au depășit pragul legal stabilit de art. 4 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 133/20216, dar nu au fost declarate în declarațiile anuale corespunzătoare. În plus, declarațiile anuale pentru 2021, 2022 și 2023 depuse la ANI includ doar împrumuturile mai mari de la OTP Bank și BC „MAIB” SA, omițând împrumuturile mai mici, care trebuiau declarate în mod obligatoriu.

55. Conform declarației anuale pentru 2021, candidatul a declarat următoarele împrumuturi:

- (1). Împrumutul în sumă de 140,000 MDL contractat de soția subiectului în 2021 de la CB „MAIB” SA, cu data de scadență în anul 2026.
- (2). Împrumutul în valoare de 890.000 MDL contractat în 2020 de subiect de la OTP Bank SA, cu data de scadență în anul 2030.
- (3). Împrumutul în sumă de 90.000 MDL contractat în 2016 de către subiect de la BC „MAIB” SA, cu data de scadență în anul 2021.

Conform Hotărârii Guvernului nr. 458/2021 privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2022 (data depunerii declarației anuale pentru 2021), acesta a fost stabilit în sumă de 9.900 MDL (10 salarii au constituit totalul de 99.000 MDL).

56. Adicional la aceste împrumuturi menționate la alin. 55, conform informațiilor disponibile Completului, subiectul ar fi trebuit să declare următoarele împrumuturi pentru anul de raportare 2021, dar care nu au fost declarate în declarația anuală pentru 2021:

- (4). Un împrumut de la „Easy Credit” SRL în valoare de 11.999 MDL, contractat la 27 decembrie 2021 și rambursat la 27 mai 2022.
- (5). Un împrumut de la „Easy Credit” SRL în valoare de 13.999 MDL, contractat la 27 decembrie 2021 și rambursat la 27 mai 2022.

57. Conform declarației anuale pentru 2022, candidatul a declarat următoarele împrumuturi:

- (1). Împrumutul în valoare de 890.000 MDL contractat în anul 2020 de către subiect de la OTP Bank SA, cu data de scadență anul 2030 și o rată a dobânzii de 7,5%.
- (2). Împrumutul în valoare de 140.000 MDL contractat de soția subiectului în 2021 de la BC „MAIB” SA în 2021, cu data de scadență în anul 2026 și o rată a dobânzii de 8,5%.

Conform Hotărârii Guvernului nr. 936/2022 privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2023, (data depunerii declarației anuale pentru 2022), acesta a fost stabilit în sumă de 11.700 MDL (10 salarii au constituit totalul de 117.000 MDL).

58. Adicional la aceste împrumuturi menționate la alin. 57, conform informațiilor de care dispune Completul, subiectul ar fi trebuit să declare următoarele împrumuturi pentru anul de raportare 2022, dar care nu au fost declarate în declarația anuală pentru 2022:
- (3). Împrumutul de la „Easy Credit” SRL în sumă de 9.449 MDL, contractat la 1 august 2022 și rambursat la 1 august 2023.
 - (4). Împrumutul de la BC „MAIB” SA în sumă de 15.000 MDL, contractat la 21 decembrie 2022 și rambursat la 22 noiembrie 2023.
59. Conform declarației anuale pentru 2023, candidatul a declarat următoarele împrumuturi:
- (1). Împrumutul în sumă de 140.000 MDL contractat de la BC „MAIB” SA în anul 2021 de către soția subiectului, cu data de scadență în anul 2026, cu o rată a dobânzii de 8,5%.
 - (2). Împrumutul de la OTP Bank SA în sumă de 890.000 MDL contractat în 2020 de către subiect, cu data de scadență în anul 2030 și o rată a dobânzii de 7,5%.
- Conform Hotărârii Guvernului nr. 1033/2023 privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2024 (data depunerii declarației anuale 2023), acesta a fost stabilit în sumă de 13.700 MDL (10 salarii au constituit totalul de 137.000 MDL).
60. Adicional la aceste împrumuturi menționate la alin. 59, conform informațiilor disponibile Completului, subiectul ar fi trebuit să declare următoarele împrumuturi pentru anul de raportare 2022, dar care nu au fost declarate în declarația anuală pentru 2022:
- (3). Împrumutul de la „Easy Credit” SRL în sumă de 6.808 MDL, contractat la 17 septembrie 2023 și rambursat la 17 iulie 2024.
 - (4). Un împrumut de la „Easy Credit” SRL în sumă de 3.398 MDL, contractat la 29 noiembrie 2023 și rambursat la 29 mai 2024.
61. Conform art. 11 alin. (4) lit. b) și e) din Legea nr. 252/2023, în procesul de verificare a integrității financiare, Comisia poate verifica respectarea de către subiect a regimului juridic de declarare a averii și intereselor personale și dacă există sau nu contracte de împrumut, credit, leasing, asigurare sau alte contracte care pot oferi beneficii financiare, în care subiectul evaluării, persoana specificată la alin. (5) sau persoana juridică în care aceștia sunt beneficiari efectivi, este parte contractantă. Cu alte cuvinte, Comisia verifică respectarea cerințelor de declarare a averii și intereselor personale pentru a evalua corespunderea subiectului evaluării cu criteriile de integritate financiară prevăzute la art. 11 alin. (3).
62. În conformitate cu art. 4 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 133/2021 subiectul declarării trebuie să declare datoriile personale ale subiectului declarării, ale membrilor de familie sau ale concubinului/concubinei lui sub formă de debit, gaj, ipotecă, garanție, emise în beneficiul unor terți, împrumut și/sau credit, dacă valoarea lor depășește valoarea a 10 salarii medii pe economie.
63. În runda a doua de întrebări scrise (R2-Î7), subiectului i-a fost solicitat să clarifice șase împrumuturi contractate între 2021 și 2023, după cum urmează:
- 1. Împrumut în valoare de 11.999 MDL contractat la 27 decembrie 2021 de la „Easy Credit” SRL și rambursat la 27 mai 2022 *(nu a fost declarat în declarația anuală pentru 2021)*;

2. Împrumut în valoare de 13.999 MDL contractat la 27 decembrie 2021 de la „Easy Credit” SRL și rambursat la 27 mai 2022 *(nu a fost declarat în declarația anuală pentru 2021)*;
 3. Împrumut în valoare de 9.449 MDL contractat la 1 august 2022 de la „Easy Credit” SRL și rambursat la 1 august 2023 *(nu a fost declarat în declarația anuală pentru 2022)*;
 4. Împrumut în valoare de 15.000 MDL, contractat la 21 decembrie 2022 de la BC „MAIB” SA și rambursat la 22 noiembrie 2023 *(nu a fost declarat în declarația anuală pentru 2022)*;
 5. Împrumut în valoare de 6.808 MDL contractat la 17 septembrie 2023 de la „Easy Credit” SRL și rambursat la 17 iulie 2024 *(nu a fost declarat în declarația anuală pentru 2023)*;
 6. Împrumut în valoare de 3.398 MDL contractat la 29 noiembrie 2023 de la „Easy Credit” SRL și rambursat la 29 mai 2024 *(nu a fost declarat în declarația anuală pentru 2023)*.
64. În răspunsul său (R2-Î7), subiectul a menționat că „*acestea nu sunt credite tradiționale, ci mai degrabă rate (0%) pentru bunuri achiziționate (electrocasnice, cauciucuri pentru automobil), cel mai probabil de la magazinul Bomba*”. Subiectul a mai explicat că suma de 15.000 MDL reprezintă un credit de consum contractat de la BC „MAIB” SA. Scopul acestui împrumut a fost acela de a se asigura că bugetul familiei dispune de fonduri suficiente pentru a face față unor posibile creșteri ale cheltuielilor pentru plata facturilor în perioada de iarnă 2022 - 2023 și pentru evenimente de familie (ziua de naștere a subiectului). Subiectul nu a păstrat contractele referitoare la tranzacțiile menționate de către Complet.
65. Subiectul a susținut că aceste împrumuturi nu au fost declarate deoarece nu cad sub incidența cerințelor de declarare în conformitate cu art. 4 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 133/2016. Prevederea la care se face referire în întrebare nu conține sintagma „*cumulativ*”. Sintagma „*cumulativ*” este utilizat numai cu referire la servicii.
66. Subiectul a susținut, de asemenea, că art. 4 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 133/2016 nu utilizează în mod explicit termenul „*cumulativ*” cu referire la credite, iar regulamentul nu precizează ce tipuri de credite cad sub incidența cerințelor de declarare.
67. Completul nu poate accepta o astfel de interpretare a legii oferită de subiect. Regulamentul privind modul de completare a declarației de avere și interese personale în format electronic, aprobat prin Ordinul ANI nr. 4 din 25 ianuarie 2022, în vigoare la momentul depunerii declarațiilor anuale pentru 2021, 2022 și 2023, prevede clar la punctul 41) că declarantul are obligația să declare datoriile personale, ale membrilor de familie sau concubinului/concubinei lui sub formă de debite (inclusiv taxe) neachitate, gaj, ipotecă, garanție, emise în beneficiul unor terți, împrumut și/sau credite, dacă valoarea cumulată a acestora depășește 10 salarii medii lunare pe economie la data depunerii declarației.
68. În același timp, Completul reține că nici Legea nr. 133/2016 și nici Regulamentul menționat la alin. 67, nu fac distincție între tipurile de datorii (în sensul adus în discuție de subiect) care trebuie să fie declarate. În această privință, Completul se ghidează de principiul că acolo unde legea nu distinge, nici noi nu ar trebui să distingem. („*Ubi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus*”)

69. Prin urmare, justificarea candidatului pentru nedeclararea a șase împrumuturi în trei declarații anuale nu are niciun temei juridic, iar omisiunea constituie o încălcare a cerințelor obligatorii de declarare a averii, generând dubii cu privire la transparența financiară și la respectarea regimului juridic al declarațiilor de avere și interese personale.
70. În temeiul Legii nr. 252/2023, nedeclararea averii și a intereselor personale nu constituie în sine un motiv pentru a nu promova evaluarea. Având în vedere că pentru anii 2021, 2022 și 2023 subiectul a declarat împrumuturi care, luate separat, depășeau valoarea a 10 salarii medii pe economie la data depunerii declarației, deși subiectul a interpretat eronat prevederile legale, într-o manieră nepotrivită pentru un profesionist cu o experiență de peste 10 ani în domeniul juridic, Completul consideră că această încălcare ridică semne de întrebare cu privire la respectarea de către subiect a regimului juridic al declarării averii și intereselor personale, dar, în același timp, ea nu se ridică la nivelul de încălcare gravă, stabilit de art. 11 alin. (3) din Legea nr. 252/2023.
71. Completul reține că, în temeiul Legii nr. 252/2023, încălcările legate de nedeclararea activelor la ANI nu sunt atribuite criteriului integrității financiare. Însă ambele încălcări: nedeclararea unei donații făcute unei persoane apropiate (în valoare de 16.500 EUR) și nedeclararea timp de trei ani a unui total de șase împrumuturi, pot genera întrebări cu privire la respectarea de către subiect a principiilor onestității și corectitudinii în practicile financiare.
72. Totodată, ambele omisiuni în declarațiile depuse la ANI (nedeclararea donației către mama sa și nedeclararea a șase împrumuturi) pot fi considerate o încălcare a regulilor de etică în sine. În conformitate cu art. 6.6¹.7 din Codul de conduită al procurorilor, aprobat prin Hotărârea Adunării Generale a Procurorilor nr. 4 din 27 mai 2016, procurorii au obligația de a nu ascunde și a denatura informațiile privind averile deținute. Procurorii trebuie să facă publice aceste informații. Scopul Legii nr. 133/2016 este de a promova un mediu de transparență pentru funcționarii publici. Un alt scop este descurajarea și sancționarea neregulilor financiare, cum ar fi obținerea de fonduri din surse obscure (și ilicite).
73. În conformitate cu art. 11 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 252/2023, numai încălcările grave a regulilor de etică sunt atribuite criteriului integrității etice, iar acestea trebuie să fie stabilite în mod clar de către Comisie. Nu orice caz de nerespectare a regimurilor de declarare a averilor ar trebui să atragă demiterea din funcție (Nikëhasani c. Albaniei, 13 decembrie 2022, para. 117; Sevdari v. Albania, 13 decembrie 2022, par. 85; Thanza v. Albania, 4 iulie 2023, para. 153).
74. Din aceste motive, nerespectarea de către subiect a regimului de declarare a averii prevăzut de Legea nr. 133/2016, manifestată prin nedeclararea unei donații în sumă de 16.500 EUR făcută către mama sa și a șase împrumuturi, chiar dacă este discutabilă în conformitate cu art. 6.6.¹7 din Codul de conduită al procurorilor, nu a atins pragul unei încălcări grave a regulilor de etică.

VI. Concluzie

75. Pe baza informațiilor obținute și a celor prezentate de către subiect, Completul propune ca Octavian IACHIMOVSCI să promoveze evaluarea externă desfășurată conform criteriilor stabilite la art. 11 din Legea nr. 252/2023.

VII. Acțiuni ulterioare și publicare

76. Conform art. 17 alin. (5) din Legea nr. 252/2023, acest raport de evaluare va fi expediat prin e-mail subiectului și CSP în termen de trei zile de la aprobare și în aceeași zi Comisia va publica pe pagina sa web oficială informația privind rezultatul evaluării.
77. Conform art. 17 alin. (6) din Legea nr. 252/2023, Comisia va transmite CSP, în termen de trei zile de la aprobarea raportului de evaluare, o copie pe suport de hârtie a raportului și o copie electronică a dosarului de evaluare al subiectului.
78. Conform art. 17 alin. (8) din Legea nr. 252/2023, raportul de evaluare va fi publicat integral pe pagina web oficială a Comisiei, cu măsurile corespunzătoare pentru protejarea vieții private a subiectului și ale altor persoane, în termen de trei zile de la expirarea termenului pentru contestarea deciziei CSP (în temeiul art. 18 alin. (3) lit. a) și c) din Legea nr. 252/2023) sau de la data emiterii deciziei Curții Supreme de Justiție (în temeiul art. 19 alin. (5) pct. 1) și 2) lit. c) din Legea nr. 252/2023).
79. În temeiul art. 17 alin. (2) din Legea nr. 252/2023, acest raport de evaluare a fost aprobat în unanimitate de către Completul de evaluare la data de 15 iulie 2025 și semnat de Vicepreședintele Comisiei.
80. Întocmit în limbile engleză și română.

Semnătura:

Digitally signed by Moraru Virginia
Date: 2025.07.17 13:49:20 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MOLDOVA EUROPEANĂ

Virginia MORARU

Vicepreședinte

Comisia de evaluare a procurorilor